

«Види навчання»

**© Башкір Ольга Іванівна, д.пед.н., доцент, професор
кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи**

ПЛАН

- 1. Сучасні концепції навчання**
- 2. Авторські педагогічні ідеї**
- 3. Педагогіка партнерства**

ЛІТЕРАТУР

А

- Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навч. посібник. - Харків, 2002
- Педагогіка/ Под ред. Ю.К.Бабанського. - М.. 1988.
- Ягупов В.В. Педагогіка : навч. посібник / Ягупов В. В. – К. : Либідь, 2003. – 560 с.
- Шушара Т. Активізація навчально-пізнавальної діяльності учнів – вимога сьогодення / Т. Шушара // Рідна школа, 2003, № 2. – С. 11-13.
- Тягло О.В. Критичне мислення : навчальний посібник / Тягло О.В. – Х. : «Основа», 2008. – 189с.

Концепції навчання

Догматичне навчання.

Пояснювальне навчання.

Проблемне навчання.

Програмоване навчання.

Модульне навчання.

Комп'ютерне навчання.

Особистісно-орієнтоване.

Дистанційне навчання.

Проектне навчання.

ДОГМАТИЧНЕ

В основі догматичного навчання – спосіб вивчення фактів і явищ дійсності як певних незмінних положень (догм) без урахування практики, досвіду людини

ПОЯСНЮВАЛЬНЕ

учням не просто повідомляються готові знання, а їх пояснюють, обґрунтовують, коментують, тобто здійснюється не механічне запам'ятовування, а відбувається розуміння суті, що потребує розумової діяльності

проблемне

Компетентності

Активність

Інтерес

Пізнавальна
проблема

Творче
мислення

Ерудиція

Особистісно
значущі
якості

Програмоване навчання -

самотійне індивідуальне навчання за наперед розробленою навчальною програмою з допомогою спеціальних засобів, що забезпечує кожному учню можливість здійснення навчання у відповідності до його індивідуальних здібностей

ВИМОГИ

- ❑ навчальний матеріал подається невеликими логічно завершеними частинами;
- ❑ кожна частина супроводжується вказівками або завданнями;
- ❑ засвоєння кожної частини перевіряється переходом до нової шляхом спеціального завдання;
- ❑ учень одразу ж дізнається про результати засвоєння засобами контролю і самоконтролю;
- ❑ залежно від відповіді учня оцінюється можливість його просування

Модульне навчання

Організація процесу навчання із розподілом усього змісту навчального матеріалу на змістовно, логічно завершені частини, засвоєння яких забезпечує досягнення результату навчання.

Кожен змістовний модуль включає в себе такі блоки:

- ❖ **цільовий**
- ❖ **змістовний**
- ❖ **операційний**
- ❖ **методичний**
- ❖ **контрольний**

Комп'ютерні навчальні програми можуть бути:

- навчальними
- тренувальними
- контролюючими
- імітаційними
- моделюючими
- ігровими (гра як засіб навчання)

КН сприяє:

підвищенню інтересу, мотивації

індивідуалізації навчання

об'єктивності контролю

активізації навчання

формуванню вмінь і навичок для творчої діяльності

вихованню інформаційної культури

оволодінню навичками оперативного

прийняття рішень

доступу учнів до банків інформації

Реалізація особистісно-орієнтованого навчання
спирається на учіння як
індивідуальну діяльність
школяра, її корекцію і
педагогічну підтримку

Ознаки дистанційної освіти:

- ❑ гнучкість (у часі і просторі);
- ❑ модульність (відповідає індивідуальним і груповим потребам);
- ❑ паралельність;
- ❑ охоплення;
- ❑ рентабельність;
- ❑ технологічність.

Проект – сукупність певних ідей, документів, текстів для створення реального об'єкта, предмета, створення різного роду теоретичного/практичного продукту.

Алгоритм роботи над проектом

Етапи

проектування

- **Організація проекту**
- **Планування діяльності в проекті**
- **Дослідження теми проекту**
- **Результати**

Діяльність учасників

- визначення теми й мети проекту; формулювання проблеми; гіпотези щодо її розв'язання
- визначення джерел інформації; опис бажаних кінцевих результатів; розподіл завдань
- збір необхідної інформації; аналіз зібраної інформації; висновки, пропозиції
- оформлення результату; демонстрація (презентація) результату; оцінка й підбиття підсумків

Авторські педагогічні ідеї

*Концепція
розвивального навчання
Л. В. Занкова*

*Теорія змістовного
узагальнення
В. В. Давидова*

провідна роль навчання в розвитку школяра, принципи розвивального навчання: провідна роль теоретичних знань у навчанні, навчання на високому рівні трудности; вивчення матеріалу швидким темпом, усвідомлення школярами процесу учіння.

індуктивно-дедуктивне мислення (від абстрактного до конкретного і від конкретного до абстрактного з пріоритетом першого), науково-теоретичний зміст навчальних предметів, поступове освоєння учнями окремих елементів навчальної діяльності для самостійного виконання; використання колективних форм роботи школярів.

Концепція активізації пізнавальної діяльності школярів

Пізнавальна активність – риса особистості, яка формується в процесі пізнавальної діяльності і знаходить вияв у *готовності*, прагненні до самостійної діяльності, якості її здійснення, *виборі* оптимальних шляхів для досягнення поставленої мети, виявляючи тим самим своє ставлення до конкретної діяльності та її результатів.

Активізація – управління процесом формування активності школярів.

ВИДИ ПД

ПОТЕНЦІЙНА

готовність і прагнення до діяльності з боку школяра, за наявності якої спостерігається цікавість, допитливість, короткочасний інтерес, не реалізований у конкретних діях.

ФУНКЦІОНУЮЧА

енергійне, інтенсивне виконання певних пізнавальних дій на вимогу зовнішніх вимог учителя, батьків і лише в рамках цих вимог.

Ситуативна
активність

Інтегрована
(стійка)

**РІВНІ
АКТИВНОСТІ**

**РЕПРОДУКТИВНА
РЕКОНСТРУКТИВНА
ТВОРЧА**

**ОЗНАКИ
АКТИВНОСТІ**

**ДОПИТЛИВІСТЬ, ПІЗНАВАЛЬНИЙ
ІНТЕРЕС, ЕНЕРГІЙНІСТЬ,
ІНІЦІАТИВНІСТЬ,
САМОСТІЙНІСТЬ,
ІНТЕНСИВНІСТЬ.**

Засоби активізації:

❖ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ: НАЯВНІСТЬ НОВОГО, ВИКОРИСТАННЯ ГУМОРИСТ. МОМЕНТІВ, ПАРАДОКСІВ...

ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ: НЕТРАДИЦІЙНІ УРОКИ, ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ, ЕКСКУРСІЇ...

МЕТОДИ НАВЧАННЯ: НАОЧНІ, ПРАКТИЧНІ, СЛОВЕСНІ, ІГРИ, СИТУАЦІЯ УСПІХУ

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (РЕГУЛЯРНІСТЬ, ПСИХ-ПЕДАГ ВИМОГИ)

СПРИЯТЛИВИЙ МІКРОКЛІМАТ НАВЧ. ПРОЦЕСУ:ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ, ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ, СПРИЯТЛИВОГО МІКРОКЛІМАТУ В СТОСУНКАХ З УЧИТЕЛЯМИ, ОДНОКЛАСНИКАМИ

***Концепція педагогіки
співробітництва***

ОСОБИСТІСНИЙ ПІДХІД ДО УЧНЯ

- ❖ ідея гуманізації освіти;
- ❖ ідея демократизації школи;
- ❖ ідея індивідуального підходу;
- ❖ навчання без примушування

КОЛЕКТИВНЕ ВИХОВАННЯ

- ❖ ідея колективного творчого виховання
 - ❖ ідея самоврядування і співврядування

Групи ідей педагогіки співробітництва

ДИДАКТИЧНИЙ КОМПЛЕКС

- ❖ ідея мотивації та стимулювання навчання
- ❖ ідея опори
- ❖ ідея крупних блоків
- ❖ ідея складної мети
- ❖ ідея вільного вибору
- ❖ ідея випередження
- ❖ ідея інтелектуального фону класу

ОБ'ЄДНАННЯ ВИХОВНИХ ВПЛИВІВ ШКОЛИ, СІМ'Ї ТА ГРОМАДСЬКОСТІ

**об'єднання
виховних впливів
школи, сім'ї та
громадськості**

***ідея дитячої половини
дня***

***ідея співробітництва
вчителів***

***ідея співпраці з
батьками***

**Педагогіка
партнерства**

**Педагогіка
співробітництва**

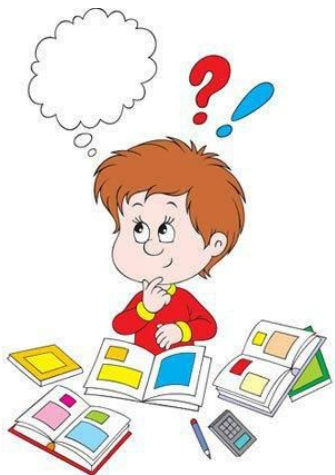
Директор

**Заступники
директора**

Учителі

Діти

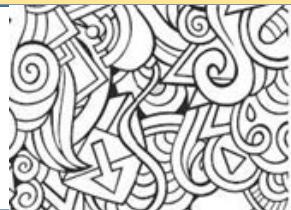

**Батьк
и**

ФОРМУЛА НОВОЇ ШКОЛИ

В основі педагогіки партнерства – спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками. Учитель має бути другом, а родина – залучена до побудови освітньої траєкторії дитини.

Н НОВА
УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

Кожна дитина – неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками.

Партнер

*той, хто бере
участь у якійсь
грі з ким-небудь;
учасник гри;
співучасник,
напарник*

Партнерство

*узгоджені, злагоджені дії учасників
спільної справи; базується на
взаєминах сторін-партнерів із
частковою участю капіталів, спільної
праці в здійсненні певних операцій,
проектів, програм на підставі дво- і
багатосторонніх договорів, угод,
контрактів, якими визначаються
права, обов'язки, зобов'язання та
відповідальність сторін*

Педагогіка

**це простір дитинства, який
будується на засадах рівності,
діалогу, співпраці, прийняття.
Вона є складником Концепції нової
української школи, спрямованої на
те, щоб побудувати довіру між
школою, дітьми, батьками та
суспільством**

Принципи педагогіки партнерства

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей)

Партнерство з батьківством

Шлях 1

**постійне,
чітке,
двостороннє
спілкування**

Шлях 2

**різні способи
залучення батьків до
освітнього процесу**

- батьки-експерти
- батьки-
волонтери

громадсько-активні школи

(ГАН)

Он-лайн база даних громадсько-активних шкіл у межах програми «Школа як осередок розвитку громади» : <http://gash.ussf.kiev.ua/uk>

- ❖ Богодухівська гімназія № 1
- ❖ Харківська загальноосвітня школа І–ІІІ ст. № 91
- ❖ Мурафська загальноосвітня школа І–ІІІ ст. (Краснокутськ)
- ❖ Мерэф'янська загальноосвітня школа І–ІІІ ст. № 6
- ❖ Глушківська загальноосвітня школа І–ІІІ ст. (Куп'янськ)

Форми взаємодії з батьківством

- Батьківські збори
- Лекторії
- Батьківські дні в школі
- Педагогічні практикуми
- КТС

Д/З

*Концепція
Школи діалогу
культур*

Методи роботи з батьківством

До роботи!

Дякую за увагу!